

IN MEMORIAM

Prof. dr. sc. Ivan Ciglar, dipl. ing.

(Mala Subotica, 20. 12. 1933. - Bagnatica, 13. 10. 2003.)

Vijest o iznenadnoj smrti Prof. dr. sc. Ivana Ciglara, istaknutog znanstvenika, pedagoga i stručnjaka, bolno je odjeknula u srcima njegovih najbližih, obitelji i rodbine, kolega, prijatelja i znanaca. Kobnog dana, 13. listopada, zbog nesretnog slučaja u prometnoj nesreći kraj Bergama u Italiji, krivnjom vozača iz suprotnog smjera prestalo je kucati srce plemenitog čovjeka našeg Ivana. Koliko je bio voljen i poštivan pokazalo se prigodom ispraćaja na Mirogoju u Zagrebu, gdje se veliko mnoštvo okupilo da se od njega oprosti na posljednjem ovozemaljskom putu. Hrvatska agrikultura izgubila je zaslužnog i marljivog promicatelja suvremenog pristupa integriranoj zaštiti voćaka i vinove loze od štetočinjaca i bolesti, a sa željom da se unaprijedi i pojeftini proizvodnja voća i grožđa visoke kakvoće i dijetskoterapijske vrijednosti.

Na svom životnom putu od djetinjstva, kada je osjetio ljubav prema prirodi, pa sve do prerane smrti, Ivan je ustrajao neumorno i nesebično raditi na podržavanju sklada u prirodi ne želeći da dođe do poremetnje prirodne ravnoteže. Kako je zbog nerazumnog diranja u prirodu, pri zaštiti bilja velikim količinama različitih pesticida dosta poremećen odnos između štetočinjaca i njihovih prirodnih neprijatelja, to je bilo krajnje vrijeme da se digne glas protiv olako propagirane kemizacije.

Svaki pokušaj da se ustaljena praksa upotrebe pesticida promijeni nailazio je na stanovite otpore, čak i u akademskim krugovima. Stoga prof. Ciglaru nije bilo lagano razvijati novije učenje i uvoditi novije pristupe u zaštiti voćaka i vinove loze. Danas možemo s pravom reći da je učinio veliki iskorak i dao velik prilog suvremenim postupcima zaštite voćaka i vinove loze. Prof. Ciglar je iz svog prethodnog naprednog pristupa problematici integrirane zaštite prerastao i formirao još bolji, pravilniji i suvremeniji pristup integrirane proizvodnje voća i grožđa. Radeći u tom pravcu osnovao je Hrvatsku udrugu za integriranu proizvodnju voća i bio njen prvi predsjednik. To je pravi put za održivu biološko-ekološku poljoprivrednu proizvodnju.

Prof. dr. sc. Ivan Ciglar rođen je 1933. godine u Maloj Subotici, gdje je pohađao osnovnu školu i proveo djetinjstvo. Čitav je život ostao privržen svome Međimurju, gdje ga je put često vodio. Nižu gimnaziju završio je u Čakovcu, a potom se upisao u Srednju poljoprivrednu školu u Križevcima. Poslije školovanja u Križevcima nastupio je posao na Poljoprivrednom dobru u Čakovcu. U želji da proširi svoje znanje upisuje se na Poljoprivredno-šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, gdje je diplomirao 1961. godine. Po završetku studija usavršavao se u Institut für Kulturtechnik u Berlin-Dahlemlu. Ponovno se vraća u svoje Međimurje u P.D. Čakovec. Ponesen istraživačkom znatiželjom

prijavljuje se na natječaj i biva izabran za asistenta na predmetu voćarstvo, a potom na predmetu vinogradarstvo u Zavodu za voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Zagrebu. Slijedi odlazak u Alžir, gdje u Oranu radi na državnom gospodarstvu Maison d'Agriculture, i to kao organizator zaštite voćnjaka i vinograda od štetočinjaca. Po povratku iz Alžira najprije se 1965. zaposlio u Institutu za zaštitu bilja, a potom u Zavodu za voćarstvo, odnosno Institutu za voćarstvo, vinogradarstvo, vinarstvo i vrtlarstvo (Institut za vvvv). Iz Instituta za vvvv prešao je u Institut za zaštitu bilja na Fakultet poljoprivrednih znanosti (danas Agronomski fakultet) u Zagrebu.

Godine 1971. završio je poslijediplomski studij i postao magistar znanosti, a 1975. je obranio doktorsku disertaciju. Mentor doktorske disertacije prof. Ciglara bila je prof. dr. sc. Lea Schmidt, doma i u svijetu istaknuta znanstvenica, jedna od najboljih poznavaca biologije i raspoznavanja, odnosno determinacije insekata.

Na Agronomskom fakultetu u Zagrebu dr. Ciglar je prošao sve faze napredovanja u nastavničkom zvanju, od asistenta, docenta, izvanrednog profesora do redovitog profesora u koje je zvanje izabran 1996. godine, a reizabran u trajno zvanje redovitog profesora 1998. godine. Predavao je predmete: Integrirana zaštita bilja, Metode primjene pesticida i Aplikaciju pesticida na dodiplomskom i poslijediplomskom studiju. Umirovljen je 1999. godine.

Prof. dr. sc. Ivan Ciglar znanstveno i stručno se razvijao u vrijeme osnivanja velikih društvenih plantaža voćnjaka i vinograda. Tada je nedostajalo iskustvo za rad u velikim plantažama, a posebice u oblasti zaštite od štetočinjaca. Ostvario je suradnju s gotovo svim velikim imanjima u Hrvatskoj i vodio zaštitu voćaka i vinograda u obalnom i kontinentalnom dijelu od Agro-Zadra u Ravim kotarima do Agro-Lagune u Istri, Agro-Međimurja, PPK Zagreb, Borinaca kraj Vinkovaca, Vupika u Vukovaru itd. U tom radu stekao je bogato praktično iskustvo, koje je kasnije pretočio u udžbenik, knjigu, skripte i dvije stručno-popularne knjige. Danas u Hrvatskoj nema voćara i vinogradara koji ne zna za prof. Ciglara ili koji se ne služi njegovim knjigama. Prof. Ciglar je među prvima uveo feromone u voćnjake i vinograde i originalne metode praćenja štetnika, odnosno prognoze određivanja pragova za suzbijanje. Prvi je provjeravao aparate za prognozu bolesti. Uz svu stručnu aktivnost razvio je široku znanstveno-istraživačku aktivnost, pa je objavio preko 40 znanstvenih, oko 60 stručnih i više stotina popularnih članaka. Bio je voditelj međunarodnog znanstvenog projekta, suradnik na međunarodnom projektu, voditelj i suradnik na projektima Ministarstva znanosti i tehnologije. Bio je na studijskom boravku u znanstvenim institutima u Francuskoj, Nizozemskoj, Njemačkoj i Ukrajini. Organizirao je međunarodni seminar za integriranu zaštitu voćnjaka u Borincima-Vinkovci 1978. godine. Prijavio je patent za kojega je dobio priznanje na INOVA 84 za proizvod repelent protiv štetne divljači Kunilent R14, koji se već više godina proizvodi u firmi "Chro-

mos". Prof. Ciglar bio je član više domaćih i međunarodnih znanstvenih i stručnih društava. Poslije odlaska u mirovinu nastavio je intenzivno raditi znanstveno i stručno pa je objavio više znanstvenih radova i sudjelovao na više znanstvenih skupova. U 2000. godini sudjelovao je sa referatom na Svjetskom kongresu entomologa u Brazilu i na Međunarodnoj konferenciji za integriranu proizvodnju voća. Znanstveni i stručni opus prof. dr. Ivana Ciglara vrlo je bogat, pa je nemoguće ukratko iznijeti i najvažnije. Svojim radom zadužio je voćarsku i vinogradarsku znanost i struku. Agronomi Hrvatske zadržat će ga s dužnim poštovanjem u trajnom sjećanju. Nama ostaje samo da mu rečemo hvala ti dragi Ivane za sve što si učinio za unaprijeđenje hrvatske agrikulture i neka ti je laka hrvatska gruda koju si toliko volio.

Prof. dr. sc. Ivo Miljković